

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 17.02.2020 r.

Adam Bodnar

V.7108.147.2018.KB

Pan prof. Adam Glapiński
Prezes Narodowego Banku Polskiego

V.7108.147.2018

Centrala NBP
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa

Od dłuższego czasu w moim w Biurze badana jest sprawa dotycząca nadsyłanych przez Syndyka SKOK Wołomin wezwań do pokrycia strat kasy do wysokości dwukrotności wpłaconych udziałów na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2019 roku, poz. 2412, późn. zm.).

W odczuciu członków upadłej Kasy działania podejmowane przez Syndyka w tym zakresie są nieuprawnione i naruszają zasady współzycia społecznego. Członkowie Kasy nie mający zasadniczo większego wpływu na zarządzanie finansami kasy zostali dodatkowo obciążeni obowiązkiem pokrycia jej strat, co w kontekście niewyegzekwowanych wierzytelności kasy (powstałych w wyniku transferów pieniężnych, których okoliczności budzą poważne wątpliwości), może tworzyć poczucie skrzywdzenia po ich stronie.

Dostrzegając w przedmiotowej sprawie doniosły problem zarówno w wymiarze społecznym, jak i prawnym zdecydowałem się zgłosić swój udział w postępowaniu uchwałodawczym przed Sądem Najwyższym (sygn. akt III CZP 42/19) i zasygnalizować liczne wątpliwości związane z regulacjami prawnymi, które w ocenie Syndyka stanowią podstawę do takich działań.

W mojej ocenie Syndyk SKOK Wołomin nie miał tytułu prawnego do żądania wpłat z tytułu podwyższonej odpowiedzialności za straty kasy. Wykorzystywanie instrumentu w postaci dodatkowej odpowiedzialności członków kasy nie służy już dobru spółdzielni

a jedynie zaspokojeniu wierzycieli w jakim najwyższym stopniu. Zadaniem syndyka jest optymalne wykorzystanie majątku upadłego dla realizacji tego celu, jednakże nie powinno otwierać to drogi do podejmowania wszelkich możliwych działań „bez żadnego trybu”.

Podzielając moje stanowisko Sąd Najwyższy w dniu 12 grudnia 2019 r. podjął następującą uchwałę:

„w sytuacji niepodjęcia, przed ogłoszeniem upadłości spółdzielczej kasy oszczędnościowo - kredytowej, przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie sposobu pokrycia straty kasy stosownie do art. 38 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo spółdzielcze, syndykowi masy upadłości kasy nie przysługuje roszczenie wobec członków kasy o pokrycie straty bilansowej kasy na podstawie postanowień statutu uchwalonego w trybie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, przewidującego podwyższoną odpowiedzialność członków za straty powstałe w kasie do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów”

Powyższe oznacza, że brak jest podstaw prawnych do pokrywania przez członków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych jej strat bilansowych już po ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej.

Z uzyskanych przeze mnie informacji¹ wynika, że Syndyk SKOK Wołomin zwołał posiedzenie Rady wierzycieli na dzień 10 marca 2020 r., na którym poddana zostanie pod głosowanie uchwała wyrażająca zgodę (zezwalająca) na zrzeczenie się przez Syndyka roszczeń spornych z tytułu odpowiedzialności byłych i obecnych członków Kasy za pokrycie strat do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, w zakresie wszystkich spraw które nie zostały zakończone prawomocnym orzeczeniem.

Już na posiedzeniu Rady wierzycieli w dniu 30 grudnia 2019 r. poddana została pod głosowanie analogiczna uchwała, lecz za jej przyjęciem głosował jedynie Bankowy Fundusz Gwarancyjny, a Narodowy Bank Polski głosował przeciw przyjęciu takiej uchwały.

Powyższe oznacza, że dalszy przebieg ewentualnych czynności Syndyka wobec członków SKOK Wołomin zależy w chwili obecnej od członków Rady wierzycieli i wyniku głosowania nad w/w uchwałą.

---

¹ Pismo Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVIII Wydział Gospodarczy ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt XVIII GUp 36/19

Wyrażając zaniepokojenie takim przebiegiem sprawy, zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie motywów głosowania przeciwko tej uchwale. Będę również zobowiązany za informację, czy Pan Prezes rozważa zmianę stanowiska i głosowanie za uchwałą, która będzie korzystna dla członków SKOK Wołomin.